

# ΔΡΑΣΗ

Υγιεινή & Ασφάλεια της εργασίας – Προστασία Περιβάλλοντος  
Occupational Health and Safety – Protection of the Environment

• ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΤΕΥΧΟΣ 192 • 16ος ΧΡΟΝΟΣ • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009  
ΚΩΔ. 2181  
• MONTHLY EDITION • NR. 192 • 16th YEAR • DECEMBER 2009  
COD. 2181



Εργατοϋπαλληλικό  
Κέντρο  
Αθήνας

E-mail: eka@otenet.gr  
http://www.eka.org.gr

# Η ΔΡΑΣΗ σας εύχεται Χρόνια Πολλά!



## Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

Πρωτεύουσα για τα έτη 2012 & 2013 • Περιβαλλοντικά νέα

• Από το Κυότο στην Κοπεγχάγη • Ευρωπαϊκή Πράσινη

## IN THIS ISSUE

capital» 2012 and 2013 • Environmental news

• From Kyoto to Copenhagen • European «Green

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗ

## Από το Κυότο στην Κοπενχάγη

**Η** Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται στον σωστό δρόμο προς την τήρηση των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει βάσει του πρωτοκόλλου του Κιότο για μείωση ή συγκράτηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, όπως προκύπτει από την ετήσια έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τις εκπομπές αυτές. Οι τελευταίες προβλέψεις δείχνουν ότι η ΕΕ-15 θα επιτύχει τον δικό της στόχο Κιότο, δηλαδή μείωση κατά 8%. Δέκα από τα υπόλοιπα 12 κράτη μέλη έχουν επίσης αναλάβει χωριστές δεσμεύσεις βάσει του ίδιου πρωτοκόλλου και προβλέπεται ότι οι εκπομπές τους θα μειωθούν κατά 6 ή 8% έναντι των επιπέδων του έτους αναφοράς. Αυτό θα επιτευχθεί χάρη σε έναν συνδυασμό των πολιτικών και μέτρων που ήδη έχουν ληφθεί, με την αγορά πιστωτικών μορίων εκπομπών από έργα που εκτελούνται σε τρίτες χώρες, με την απόκτηση δικαιωμάτων εκπομπών και πιστωτικών μορίων από όσους συμμετέχουν στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών της ΕΕ (ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΤΗΣ ΕΕ (ΣΕΔΕ ΤΗΣ ΕΕ) και με δασοκομικές δραστηριότητες που απορροφούν διοξείδιο του άνθρακα από την ατμόσφαιρα.

### Δεσμεύσεις βάσει του πρωτοκόλλου του Κιότο

Σύμφωνα με το πρωτόκολλο του Κιότο, οι 15 χώρες που ήταν κράτη μέλη της ΕΕ όταν αυτό εγκρίθηκε (ΕΕ-15) έχουν δεσμευθεί να μειώσουν τις οικείες συλλογικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου την περίοδο 2008 - 2012 σε επίπεδα κατά 8% χαμηλότερα από εκείνα του έτους που έχει επιλεγεί ως έτος αναφοράς (στις περισσότερες περιπτώσεις, το 1990). Η συλλογική αυτή δέσμευση εκφράζεται με διαφοροποιημένους για κάθε κράτος μέλος της ΕΕ-15 εθνικούς στόχους όσον αφορά τις εκπομπές, οι οποίοι είναι δεσμευτικοί δυνάμει του κοινοτικού δικαίου.

Δεν υπάρχει συλλογικός στόχος για τις εκπομπές της ΕΕ-27. Από τα δώδεκα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην ΕΕ το 2004 και το 2007, τα δέκα έχουν δεσμευθεί ατομικά βάσει του Πρωτοκόλλου να μειώσουν τις εκπομπές τους μέχρι την περίοδο 2008-2012 κατά 6% ή 8% έναντι των επιπέδων του έτους αναφοράς. Μόνο η Κύπρος και η Μάλτα δεν έχουν θέσει στόχο για τις εκπομπές τους.

### Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Η Ελλάδα θα χρειασθεί μέσα στα επόμενα χρόνια να εφαρμόσει πολιτικές σε όλους τους τομείς του περιβάλλοντος, μεγάλο μέρος των οποίων σχετίζεται

με την κλιματική αλλαγή, και να έχει συγκεκριμένες επιδόσεις στη βάση της νέας συμφωνίας της Κοπενχάγης, αν αυτή επιτευχθεί.

Τα μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος στο περιβάλλον, δηλαδή: των αυξημένων βροχοπτώσεων, των υψηλότερων θερμοκρασιών, της λειψυδρίας ή των συχνότερων καταιγίδων, που ήδη παρατηρούνται ή αναμένονται, αποσκοπούν, τόσο στον περιορισμό με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, των κινδύνων και ζημιών που οφείλονται στις σημερινές και μελλοντικές επιβλαβείς συνέπειες, όσο και στην αξιοποίηση του ενδεχομένου οφέλους, όπως π.χ. μέτρα για τη αποτελεσματικότερη χρήση των υδατικών πόρων, την προσαρμογή των προδιαγραφών κατασκευής έργων υποδομής, ώστε να είναι ανθεκτικά στις μελλοντικές κλιματικές συνθήκες, την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων, την ανύψωση αναχωμάτων για την προστασία από την άνοδο της

στάθμης της θάλασσας, την ανάπτυξη δασικών ειδών και δασοκομικών πρακτικών λιγότερο ευάλωτων στις αλλαγές του κλίματος, την εκπόνηση χωροταξικών σχεδίων που θα συνεκτιμούν τις κλιματικές εξελίξεις και την δημιουργία προϋποθέσεων για την δυνατότητα διαφόρων ειδών να ανταποκριθούν στις αλλαγές.

Ακόμη, με δεδομένο ότι θα αυξηθεί η

συχνότητα εμφάνισης και η ένταση των μεγάλης κλίμακας καταστροφών, όπως είναι οι πυρκαγιές, οι κατολισθήσεις, η ξηρασία, τα κύματα καύσωνα, οι πλημμύρες ή οι εξάρσεις ασθενειών, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην πρόληψη των καταστροφών και στη λήψη μέτρων ετοιμότητας, επέμβασης και αποκατάστασης.

Ως εκ τούτου, τα υφιστάμενα μέσα διαχείρισης των κινδύνων πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω, ενώ είναι σκόπιμο να αναπτυχθούν νέα εργαλεία, όπως, επί παραδείγματι, η χαρτογράφηση των ευάλωτων περιοχών με κριτήριο τα είδη των επιπτώσεων, η ανάπτυξη μεθόδων και μοντέλων για την εκτίμηση και πρόβλεψη των κινδύνων, η εκτίμηση των επιπτώσεων στην υγεία και των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων, η δορυφορική και επίγεια παρατήρηση για την υποστήριξη τεχνολογιών διαχείρισης κινδύνου. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στις περιοχές της χώρας μας που αναμένεται να πληγούν από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας.



# ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΣΙΝΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ 2012 ΚΑΙ 2013

**Ε**χει ξεκινήσει η προσπάθεια ανεύρεσης των πόλεων που θα καταστούν οι επόμενες Ευρωπαϊκές Πράσινες Πρωτεύουσες. Το διακεκριμένο βραβείο Ευρωπαϊκής Πράσινης Πρωτεύουσας απονέμεται σε πόλεις οι οποίες πρωτοστατούν στη φιλική για το περιβάλλον διαβίωση σε αστικές περιοχές. Νωρίτερα εφέτος η Στοκχόλμη και το Αμβούργο ανακηρύχθηκαν οι πρώτοι κάτοχοι του τίτλου για το 2010 και 2011, αντιστοίχως. Τώρα αναζητούνται οι πόλεις που θα αποκτήσουν τον ζηλευτό αυτό τίτλο για τα έτη 2012 και 2013. Σκοπός του ετήσιου βραβείου είναι να βοηθάει τις ευρωπαϊκές πόλεις να καταστούν ελκυστικότεροι και υγιεινότεροι τόποι – κατάλληλοι για τη ζωή.

Ο αρμόδιος για το περιβάλλον ευρωπαίος επίτροπος Σταύρος Δήμας δήλωσε τα εξής: «*Οι τοπικές αρχές διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων των πόλεων. Το βραβείο Ευρωπαϊκής Πράσινης Πρωτεύουσας παρακινεί τις πόλεις να επιλύσουν τα περιβαλλοντικά προβλήματα και να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των πολιτών συνεκτιμώντας συστηματικά το περιβάλλον στην κατάρτιση ρυθμιστικών σχεδίων.*»

Όλες οι ευρωπαϊκές πόλεις με περισσότερους από 200.000 κατοίκους μπορούν πλέον να υποβάλλουν αίτηση για να τους απονεμηθεί ο τίτλος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Πρωτεύουσας για τα έτη 2012 και 2013.

Στον διαγωνισμό απονομής του βραβείου μπορούν να συμμετάσχουν ελεύθερα τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ, οι υποψήφιοι για ένταξη χώρες (Τουρκία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM) και Κροατία) και οι χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ισλανδία, Νορβηγία και Λιχτενστάιν).

Οι υποψηφιότητες θα αξιολογηθούν με βάση 11 περιβαλλοντικά κριτήρια, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής σε τοπικό επίπεδο στην αντιμετώπιση της παγκόσμιας κλιματικής αλλαγής, της παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων, της φύσης και βιοποικιλότητας, των μεταφορών, του ατμοσφαιρικού αέρα και των υδάτων.

Οι πόλεις μπορούν να υποβάλουν αίτηση ηλεκτρονικά μέσω του διαδικτύου. Προθεσμία υποβολής αιτήσεων για τους τίτλους των ετών 2012 και 2013 είναι η 1η Φεβρουαρίου 2010. Οι νικητές θα ανακοινωθούν τον Οκτώβριο 2010.

Η κριτική επιτροπή αποτελείται από εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος και σημαντικών ευρωπαϊκών και διεθνών περιβαλλοντικών οργανισμών.

## Πιο πράσινες πόλεις

Τέσσερις στους πέντε ευρωπαίους κατοικούν πλέον σε αστικές περιοχές, η δε ποιότητα ζωής τους επηρεάζεται άμεσα από την κατάσταση του αστικού περιβάλλοντος. Το βραβείο Ευρωπαϊκής Πράσινης Πρωτεύουσας επινοήθηκε ως κίνητρο για την προώθηση και ανταμοιβή προσπαθειών, για να παρακινηθούν οι πόλεις να δεσμευθούν για ανάληψη περαιτέρω δράσης και για την προβολή και ενθάρρυνση ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ ευρωπαϊκών πόλεων.

Το βραβείο απονέμεται στην πόλη που παρουσιάζει παρελθόν συνεπούς επίτευξης υψηλών περιβαλλοντικών στόχων και μόνιμης δέσμευσης για φιλόδοξη δράση, περαιτέρω βελτίωση του περιβάλλοντος και αειφόρο ανάπτυξη. Στόχος είναι οι νικήτριες πόλεις να εμπνεύσουν τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές πόλεις και να προωθήσουν τις βέλτιστες πρακτικές.

Η Στοκχόλμη και το Αμβούργο αντεπεξήλθαν σε



ισχυρό ανταγωνισμό ώστε να ανακηρυχθούν οι πρώτοι νικητές του βραβείου Ευρωπαϊκής Πράσινης Πρωτεύουσας εφέτος τον Φεβρουάριο. Η σουηδική πρωτεύουσα θα είναι η Ευρωπαϊκή Πράσινη Πρωτεύουσα για το 2010, ακολουθούμενη από το Αμβούργο το 2011. Οι πόλεις επελέγησαν ως υποδείγματα για την υπόλοιπη Ευρώπη, επειδή ανέλαβαν μέτρα βελτίωσης του αστικού περιβάλλοντος για τους πολίτες τους, συμπεριλαμβανο-

μένης φιλόδοξης δράσης για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της κυκλοφοριακής συμφόρησης και των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

## Ιστορικό

Το βραβείο Ευρωπαϊκής Πράσινης Πρωτεύουσας αποτελεί προϊόν πρωτοβουλίας που ανέλαβαν πόλεις με πράσινο όραμα. Η ιδέα επινοήθηκε αρχικώς σε συνάντηση στο Ταλίν της Εσθονίας, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαΐου 2006, με πρωτοβουλία του κ. Jüri Ratas, πρώην δημάρχου του Ταλίν, στην οποία 15 ευρωπαϊκές πόλεις και η Ένωση εσθονικών πόλεων υπέγραψαν κοινό μνημόνιο συνεννόησης σχετικά με τη θέσπιση ενός τέτοιου βραβείου. Επί του παρόντος το βραβείο υποστηρίζουν πάνω από 40 πόλεις, συμπεριλαμβανομένων 21 πρωτευουσών κρατών μελών της ΕΕ.

Για περαιτέρω πληροφορίες, σχετικά με το βραβείο Ευρωπαϊκής Πράσινης Πρωτεύουσας βλέπε: [www.europeangreencapital.eu](http://www.europeangreencapital.eu)



# ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΝΕΑ

## Από την Ελλάδα και όλο τον κόσμο



### Η γρίπη των χοίρων

#### Κατευθυντήριες οδηγίες της Π.Ο.Υ.\*

##### Τι είναι η γρίπη των χοίρων;

Η γρίπη των χοίρων είναι μια ιδιαίτερα μεταδοτική οξεία αναπνευστική νόσος των χοίρων, η οποία προκαλείται από ένα από τα στελέχη του ιού της γρίπης των χοίρων (τύπου Α). Η νοσηρότητα της νόσου είναι υψηλή και η θνησιμότητα χαμηλή (1-4%).

Ο ιός μεταδίδεται μεταξύ των χοίρων από τα αερολύματα, με άμεση και έμμεση επαφή και από ασυμπτωματικούς φορείς (χοίρους). Οι επιδημίες στους χοίρους εμφανίζονται όλο το χρόνο με μια αυξανόμενη επίπτωση το φθινόπωρο και το χειμώνα στις εύκρατες ζώνες. Πολλές χώρες εμβολιάζουν συνήθως τους πληθυσμούς των χοίρων.

Οι ιοί της γρίπης χοίρων είναι ο συνήθως της H1N1 υποκατηγορίας (αλλά και άλλων υποκατηγοριών, π.χ., H1N2, H3N1, H3N2). Οι χοίροι μπορούν να μολυνθούν από τους ιούς της γρίπης των χοίρων, όπως επίσης από τους ιούς της γρίπης των πτηνών, αλλά και από τους ανθρώπινους εποχιακούς ιούς της γρίπης. Ο H3N2 ιός χοίρων θεωρήθηκε ότι είχε μεταδοθεί αρχικά στους χοίρους από τους ανθρώπους.

Μερικές φορές οι χοίροι μπορούν να μολυνθούν με περισσότερους από έναν τύπους ιών τη φορά και αυτό μπορεί να επιτρέψει την ανάμειξη των γονιδίων τους. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε έναν ιό γρίπης που περιέχει γονίδια από διάφορες πηγές ("reassortant" virus). Αν και οι ιοί της γρίπης των χοίρων είναι συνήθως συγκεκριμένα είδη και μολύνουν μόνο τους χοίρους, μερικές φορές, ξεπερνούν το φράγμα των ειδών, για να προκαλέσουν νόσο στους ανθρώπους.

##### Ποιες είναι οι επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία;

Επιδημίες και σποραδικές λοιμώξεις ανθρώπων από τον ιό της γρίπης των χοίρων έχουν αναφερθεί περιστασιακά. Τα γενικά κλινικά συμπτώματα είναι παρόμοια με τα συμπτώματα της εποχιακής γρίπης, αλλά η αναφερόμενη κλινική εικόνα κυμαίνεται ευρέως από την ασυμπτωματική μόλυνση ως τη βαριά μορφή πνευμονία με συνέπεια το θάνατο.

Δεδομένου ότι η χαρακτηριστική κλινική εικόνα της γρίπης των χοίρων στους ανθρώπους μοιάζει με την εποχιακή γρίπη και με άλλες οξείες λοιμώξεις των ανώτερων αναπνευστικών οδών, οι περισσότερες από τις περιπτώσεις έχουν ανιχνευθεί τυχαία, μέσω της εποχιακής επιτήρησης της γρίπης. Οι ήπιες ή ασυμπτωματικές περιπτώσεις μπορεί να μην είχαν διαγνωσθεί, επομένως η αληθινή έκταση αυτής της νόσου στους ανθρώπους είναι άγνωστη.

##### Πως μπορώ να προστατευθώ από τη γρίπη χοίρων από μολυσμένους ανθρώπους;

Στο παρελθόν, η ανθρώπινη μόλυνση με τη γρίπη των χοίρων ήταν γενικά ήπια. Είναι όμως γνωστό ότι έχει προκαλέσει σοβαρές νόσους όπως η πνευμονία. Για την τρέχουσα επιδημία στις Ηνωμένες Πολιτείες και το Μεξικό ωστόσο, οι κλινικές εικόνες είναι διαφορετικές.

Καμία από τις επιβεβαιωμένες περιπτώσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες δεν είχε τη βαριά μορφή της νόσου και οι ασθενείς ανέρωσαν από τη νόσο χωρίς απαίτηση ιατρικής φροντίδας. Στο Μεξικό, μερικοί ασθενείς είχαν σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες τη βαριά μορφή της νόσου.

##### Πρακτικά γενικά προληπτικά μέτρα για τη γρίπη

- Αποφύγετε τη στενή επαφή με ανθρώπους που εμφανίζονται αδιάθετοι και που έχουν πυρετό και βήχα.

- Πλύνετε τα χέρια σας με σαπούνι και νερό συχνά και σχολαστικά.
- Καλές πρακτικές υγιεινών συνθηκών συμπεριλαμβανομένων του επαρκούς ύπνου, της καλής διατροφής και της διατήρησης της φυσικής δραστηριότητας.

##### Εάν υπάρχει ένα άρρωστο άτομο στο σπίτι

- Προσπαθήστε να παρέχετε στο άρρωστο άτομο ένα χωριστό χώρο στο σπίτι. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, κρατήστε τον ασθενή τουλάχιστον σε 1 μέτρο απόσταση από άλλους.
- Καλύψτε το στόμα και τη μύτη κατά τη φροντίδα του ασθενή. Οι μάσκες μπορούν να αγοραστούν ή να κατασκευασθούν χρησιμοποιώντας απλά διαθέσιμα υλικά.
- Πλύνετε τα χέρια σας με σαπούνι και νερό σχολαστικά μετά από κάθε επαφή με τον ασθενή.
- Προσπαθήστε να βελτιώσετε τη ροή αέρα στο χώρο που μένει ο ασθενής.
- Χρησιμοποιήστε τις πόρτες και τα παράθυρα για να εκμεταλλευτείτε τον αέρα.
- Κρατήστε το περιβάλλον καθαρό με τα συνήθη διαθέσιμα προϊόντα οικιακού καθαρισμού.

Εάν ζείτε σε μια χώρα όπου η γρίπη των χοίρων έχει προκαλέσει νόσο στους ανθρώπους, ακολουθήστε τις πρόσθετες συμβουλές από τις εθνικές και τοπικές αρχές για την υγεία αρχές.

##### Τι πρέπει να κάνω εάν νομίζω ότι έχω γρίπη των χοίρων;

Εάν αισθάνεστε αδιάθετοι, έχει υψηλό πυρετό, βήχα ή/και πονόλαιμο:

- Μείνετε στο σπίτι μακριά από την εργασία, το σχολείο ή τους άλλους ανθρώπους όσο το δυνατόν περισσότερο.
- Αναπαυθείτε και πάρτε αρκετά υγρά.
- Καλύψτε το στόμα και τη μύτη σας με μάσκες μια χρήσης κατά τη βήξιμο και το φτέρνισμα και απομακρύνετε τις μάσκες με την κατάλληλη διαδικασία.
- Πλύνετε τα χέρια σας με σαπούνι και νερό συχνά και σχολαστικά, ειδικά μετά από βήξιμο ή φτέρνισμα.
- Ενημερώστε την οικογένεια και τους φίλους για την ασθένειά σας και ζητήστε τη βοήθειά τους για τις οικιακές μικροδουλειές που απαιτούν την επαφή με άλλους ανθρώπους όπως οι αγορές.

##### Εάν χρειάζεστε την ιατρική φροντίδα

- Ελάτε σε επαφή με το γιατρό ή τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης πριν ταξιδέψετε, για να τους δείτε και να εκθέσετε τα συμπτώματά σας. Εξηγήστε γιατί σκεφτείτε ότι έχετε τη γρίπη των χοίρων (παραδείγματος χάριν, εάν έχετε ταξιδέψει πρόσφατα σε μια χώρα όπου υπάρχει επιδημία γρίπης των χοίρων στους ανθρώπους). Ακολουθήστε τις συμβουλές που σας δίνονται για ιατρική φροντίδα.
  - Εάν δεν είναι δυνατό να έρθετε σε επαφή με τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης εκ των προτέρων, κοινοποιείτε την υποψία σας για γρίπη των χοίρων αμέσως μόλις καταστεί δυνατό.
- Φροντίστε να καλύψετε τη μύτη και το στόμα σας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

\* Π.Ο.Υ.: Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας